

GRUNDLAGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 7/2013 rd

Riksdagens justitieombudsmans årsberättelse 2012

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 11 juni 2013 Riksdagens justitieombudsmans årsberättelse 2012 (B 4/2013 rd) till grundlagsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- riksdagens justitieombudsman Petri Jääskeläinen, riksdagens biträdande justitieombudsman Jussi Pajuoja och riksdagens biträdande justitieombudsman Maija Sakslin, riksdagens justitieombudsmans kansli.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Allmänt

Berättelsen från riksdagens justitieombudsman innehåller inlägg av justitieombudsmannen och biträdande justitieombudsmännen, en allmän översikt över justitieombudsmannainstitutionen 2012 och avsnitt om de grundläggande fri- och rättigheterna och mänskliga rättigheterna, och laglighetskontrollen efter sakområden. För första gången innehåller berättelsen också ett kort avsnitt om Människorättscentret, som inledde sin verksamhet under berättelseåret. Överlag är berättelsen på vedertaget sätt en mycket överskådlig presentation av justitieombudsmannens verksamhet och problemen inom laglighetsövervakningen. Grundlagsutskottet vill också denna gång särskilt lyfta fram avsnittet om de största bristerna och hur förbättringarna i fråga om respekten för de grundläggande fri- och rättigheterna och mänskliga rättigheterna fullföljs. Brister-

na handlar i mångt och mycket om strukturella problem, och det är skäl för statsrådet och behöriga myndigheter att vidta åtgärder för att rätta till dem. Det är beklagligt att det är samma problem som varje år måste lyftas fram på nytt.

Justitieombudsman Jääskeläinen yttrar sig om hur justitieombudsmannens roll och uppgifter utvecklats. Perspektivet har i allt större utsträckning förskjutits från övervakning av myndigheternas skyldigheter mot främjande av att de mänskliga rättigheterna tillgodoses. Verksamheten är inte längre enbart övervakning i efterhand av lagligheten i en myndighets förfarande, utan justitieombudsmannens verksamhet är viktig för att styra myndigheternas verksamhet, utveckla rättsläget och främja tillgodoseendet av de grundläggande och de mänskliga rättigheterna. Grundlagsutskottet anser att en sådan utveckling är positiv och vill uppmuntra justitieombudsmannainstitutionen till att vidareutveckla sin verksamhet i denna riktning.

GrUB 7/2013 rd — B 4/2013 rd

JO:s verksamhet i siffror

Antalet klagomål ökade under berättelseåret. De anförda klagomålsärendena uppgick till 4 335, dvs. cirka 150 fler än året innan. Trots det avgjordes cirka 300 fler ärenden än vad som anhängiggjordes. Också den genomsnittliga behandlingstiden var i slutet av året (5,4 månader) klart kortare än under föregående berättelseår (6 månader). Justitieombudsmannens kansli har under året också närmast sig sitt mål att förkorta behandlingstiden för ett enskilt klagomål till högst ett år. Antalet klagomål som var anhängiga längre än ett år sjönk med hälften jämfört med året innan.

Det är enligt grundlagsutskottet viktigt att justitieombudsmannens kansli har lyckats effektivisera sitt arbete och förkorta behandlingsti-

den för ärendena. Det är till en del fråga om att den revidering av lagstiftningen som trädde i kraft 2011 har gjort det möjligt att på ett adekvat sätt omfördela resurserna till de ärenden där justitieombudsmannen faktiskt kan bistå klaganden eller i övrigt vidta åtgärder. Detta har helt tydligt frigjort resurser också för inspektioner, som under berättelseåret uppgick till nästan 30 fler (totalt 147) än året innan (118).

Utskottet går inte närmare in på enskilda avgöranden och ställningstaganden.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

har ingenting att invända mot berättelsen.

Helsingfors den 13 december 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Johannes Koskinen /sd
vordf. Outi Mäkelä /saml
medl. Sauli Ahvenjärvi /kd
Tuija Brax /gröna
Eeva-Johanna Eloranta /sd
Ilkka Kantola /sd
Pia Kauma /saml

Kimmo Kivelä /saf
Jukka Kopra /saml
Markus Lohi /cent
Vesa-Matti Saarakkala /saf
Anu Urpalainen /saml
ers. Johanna Ojala-Niemelä /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Petri Helander.